CPNI
Cyprus Paediatric Neurology Institute
Παιδονευρολογικό Ινστιτούτο Κύπρου

ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΓΙΑ ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΣ

Εγκεφαλική παράλυση: πληροφορίες για τις οικογένειες

Η εγκεφαλική παράλυση (ΕΠ) είναι μια ομάδα διαταραχών που επηρεάζουν την κίνηση, τη στάση του σώματος και τον μυϊκό τόνο. Οφείλεται σε βλάβη ή σε διαταραχή της ανάπτυξης του εγκεφάλου πριν από τη γέννηση, κατά τον τοκετό ή λίγο μετά. Είναι η πιο συχνή κινητική αναπηρία της παιδικής ηλικίας. Η εγκεφαλική βλάβη δεν χειροτερεύει, αλλά οι επιπτώσεις της στο σώμα μπορεί να αλλάζουν καθώς το παιδί μεγαλώνει, γι' αυτό η τακτική παρακολούθηση και οι θεραπείες είναι σημαντικές.

Τι προκαλεί την εγκεφαλική παράλυση;

Συχνά συμβάλλουν περισσότεροι από ένας παράγοντες, και μερικές φορές δεν βρίσκεται αιτία. Γνωστές αιτίες είναι:

- Πολύ πρόωρη γέννηση ή πολύ χαμηλό βάρος γέννησης
- Έλλειψη οξυγόνου στον εγκέφαλο γύρω από τη γέννηση
- Λοίμωξη στην εγκυμοσύνη ή μηνιγγίτιδα στη βρεφική ηλικία
- Αιμορραγία στον εγκέφαλο ή εγκεφαλικό επεισόδιο γύρω από τη γέννηση
- Διαφορές στην ανάπτυξη του εγκεφάλου, μερικές φορές με γενετική αιτία

Τύποι εγκεφαλικής παράλυσης

- Σπαστική ΕΠ, ο πιο συχνός τύπος: οι μύες είναι σφιχτοί και δύσκαμπτοι
- Δυσκινητική ΕΠ: ακούσιες κινήσεις, συστροφές ή τινάγματα
- Αταξική ΕΠ: επηρεάζονται η ισορροπία και ο συντονισμός
- Μικτή ΕΠ: χαρακτηριστικά από περισσότερους τύπους
- Η ΕΠ μπορεί να αφορά τη μία πλευρά του σώματος (ημιπληγία), κυρίως τα πόδια (διπληγία) ή όλο το σώμα (τετραπληγία)

Πρώιμα σημάδια

- Καθυστέρηση στο κάθισμα, στο μπουσούλημα ή στο περπάτημα
- Μύες ασυνήθιστα σφιχτοί ή χαλαροί
- Έντονη προτίμηση του ενός χεριού πριν από την ηλικία των 12 μηνών
- Δυσκολίες στη σίτιση ή στην κατάποση
- Ασυνήθιστες στάσεις ή τρόποι κίνησης

Άλλες ανάγκες υγείας που παρακολουθούμε

Τα παιδιά με ΕΠ μπορεί να έχουν και άλλες ανάγκες. Τις ελέγχουμε στις επανεκτιμήσεις:

- Επιληψία
- Μαθησιακές δυσκολίες και δυσκολίες στην ομιλία και την επικοινωνία
- Δυσκολίες όρασης, όπως στραβισμός και εγκεφαλική (φλοιώδης) διαταραχή της όρασης, και προβλήματα ακοής
- Σίτιση, κατάποση, διατροφή, σιελόρροια και δυσκοιλιότητα
- Προβλήματα ύπνου και πόνος
- Συναισθηματικές δυσκολίες και δυσκολίες συμπεριφοράς, καθώς και προβλήματα προσοχής και συγκέντρωσης
- Προβλήματα στα ισχία: τα παιδιά με ΕΠ χρειάζονται τακτικές ακτινογραφίες ισχίων (παρακολούθηση ισχίων), γιατί το ισχίο μπορεί σταδιακά να μετακινηθεί από τη θέση του

Θεραπεία και αποκατάσταση

Η ΕΠ δεν θεραπεύεται, αλλά μπορούν να γίνουν πολλά για να βοηθηθεί το παιδί να κινείται, να επικοινωνεί και να συμμετέχει στην καθημερινή ζωή. Τη φροντίδα μοιράζεται μια ομάδα που συνεργάζεται με την οικογένειά σας:

- Φυσικοθεραπεία, για βελτίωση της κίνησης, της δύναμης, της ισορροπίας και της βάδισης
- Εργοθεραπεία, για τη χρήση των χεριών και τις καθημερινές δεξιότητες, συμπεριλαμβανομένης της θεραπείας κίνησης με περιορισμό του υγιούς άκρου (CIMT) για παιδιά με αδυναμία στη μία πλευρά του σώματος
- Λογοθεραπεία, για την επικοινωνία και για δυσκολίες στη σίτιση και την κατάποση
- Νάρθηκες (ορθώσεις), ορθοστάτες, ειδικά καθίσματα και άλλος εξοπλισμός
- Φάρμακα για τη μείωση της δυσκαμψίας ή των ακούσιων κινήσεων
- Ενέσεις αλλαντικής τοξίνης (δείτε παρακάτω)
- Ορθοπαιδική χειρουργική για ορισμένα παιδιά, για παράδειγμα για σφιχτούς τένοντες ή τα ισχία

Ενέσεις αλλαντικής τοξίνης (Botox) στο CPNI

Το CPNI προσφέρει εξειδικευμένη υπηρεσία ενέσεων αλλαντικής τοξίνης. Οι ενέσεις σε επιλεγμένους μύες μειώνουν τη σπαστικότητα (δυσκαμψία) για περίπου 4 έως 6 μήνες. Έτσι δημιουργείται ένα χρονικό διάστημα κατά το οποίο η φυσικοθεραπεία, οι διατάσεις, οι νάρθηκες ή οι γύψοι λειτουργούν καλύτερα, για καλύτερη κίνηση, άνεση, φροντίδα και βάδιση. Αξιολογούμε προσεκτικά κάθε παιδί, συμφωνούμε τους στόχους με εσάς και τους θεραπευτές του παιδιού σας και επανεκτιμούμε το αποτέλεσμα μετά από κάθε θεραπεία.

Πώς μπορείτε να βοηθήσετε

- ✓ Συνεχίστε τις διατάσεις και τις ασκήσεις που προτείνουν οι θεραπευτές, μέσα από το παιχνίδι και την καθημερινότητα
- ✓ Ενθαρρύνετε το παιδί να κάνει όσα περισσότερα μπορεί μόνο του
- ✓ Συνεργαστείτε με το σχολείο ώστε το παιδί να έχει τη σωστή στήριξη και τον σωστό εξοπλισμό
- ✓ Φέρτε σε κάθε ραντεβού μια σύντομη λίστα με ερωτήσεις ή αλλαγές που παρατηρήσατε
- ✓ Φροντίστε και τον εαυτό σας: οι ομάδες στήριξης και άλλες οικογένειες μπορούν να βοηθήσουν, όπως η «Αγκαλιά Ελπίδας», η παγκύπρια οργάνωση γονέων παιδιών με εγκεφαλική παράλυση (www.agaliaelpidas.org)

Πότε χρειάζεται βοήθεια

Καλέστε αμέσως το 112 αν το παιδί σας έχει επιληπτική κρίση που διαρκεί περισσότερο από 5 λεπτά, δυσκολεύεται να αναπνεύσει ή πνίγεται. Επικοινωνήστε σύντομα μαζί μας ή με τον γιατρό σας αν παρατηρήσετε:

- Νέο ή επιδεινούμενο πόνο, ιδίως στο ισχίο
- Απώλεια δεξιοτήτων που είχε το παιδί
- Περισσότερες ή διαφορετικές επιληπτικές κρίσεις
- Δυσκολίες στη σίτιση, βήχας στο φαγητό, συχνές λοιμώξεις του θώρακα ή απώλεια βάρους
- Μύες που γίνονται πολύ πιο σφιχτοί ή νάρθηκες που δεν εφαρμόζουν πια

Σημειώσεις για το επόμενο ραντεβού

Χρησιμοποιήστε αυτόν τον πίνακα για να σημειώνετε αλλαγές και ερωτήσεις, και φέρτε τον στην επανεκτίμηση του παιδιού σας.

Ημερομηνία	Τι παρατήρησα	Ερωτήσεις

Επικοινωνία με το CPNI

Για ραντεβού επανεκτίμησης ή πληροφορίες για την υπηρεσία αλλαντικής τοξίνης, καλέστε το ιατρείο μας στο +357 22 476 627 ή στείλτε email στο cpni2007@gmail.com.

Περισσότερα φυλλάδια και πληροφορίες: www.cpni.com.cy

Το φυλλάδιο αυτό δίνει γενικές πληροφορίες και δεν αντικαθιστά τις συμβουλές του γιατρού του παιδιού σας.

Αναθεώρηση: Δρ Πάολα Νικολαΐδου, Σύμβουλος Παιδονευρολόγος, Νοέμβριος 2026.